

Algemene profielschets leden van de raad van toezicht

**Competentieprofiel voor de leden van de raad van toezicht behorend bij de
statuten vereniging Ons Middelbaar Onderwijs**

© 2019. Ons Middelbaar Onderwijs Tilburg

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ons Middelbaar Onderwijs.

Preambule

Inbedding reglementen in bestuursfilosofie en waarden vereniging Ons Middelbaar Onderwijs

In de statuten¹ van Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs is opgenomen dat de raad van bestuur bevoegd is reglementen vast te stellen, waarin die onderwerpen worden geregeld die naar het oordeel van de raad van bestuur (nadere) regeling behoeven. In deze preambule is beschreven vanuit welke waarden en vanuit welke bestuursfilosofie dit profiel is opgesteld.

Onderwijs met Overtuiging

De visie en strategie van de vereniging zijn vastgelegd in 'Koers 2023: onderwijs met overtuiging'. Koers 2023 is opgesteld om richting te geven aan de ambities en het handelen van de vereniging, te inspireren en uit te dagen. Vertrekpunt daarbij zijn de gedeelde waarden, visie en uitgangspunten (convergentie) en de ruimte voor maatwerk voor scholen in hun eigen situatie en met hun eigen mogelijkheden (divergentie). Om jezelf te ontwikkelen heb je elkaar nodig. Je komt verder als je van en met elkaar leert en als je elkaar ruimte geeft om goed samen te leven. Vaardigheden als samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen zijn hiervoor nodig. Belangrijk is om andere opvattingen en culturen te leren begrijpen en te benutten.²

Waardengedreven onderwijs

Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs beschouwt goed onderwijs niet alleen als een technisch didactische uitwerking van een onderwijskundige opvatting. Goed onderwijs is ook gebaseerd op onze visie ten aanzien van mens en samenleving. Het basisprincipe van al ons handelen binnen de vereniging, op elke school, is vertrouwen. Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs geeft invulling aan Koers 2023 door vorming van de leerling vanuit de kernwaarden goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen. Deze kernwaarden zijn beschreven in de identiteitsnotitie 'Zingeving en goed onderwijs'. Deze notitie is opgesteld vanuit de overtuiging dat onze identiteit, onze waarden, terug zijn te zien in gedragingen van alle betrokkenen bij de vereniging. Waardengedreven onderwijs omvat immers de school als geheel, zoals de inhoud van een les, de houding van de docent ten opzichte van de leerling, het pedagogisch klimaat, de organisatie van de school, het personeelsbeleid en de ouderparticipatie.³

Goed handelen

'Goed handelen' is nader uitgewerkt in de integriteitscode van de vereniging. De integriteitscode versterkt de ambities van de vereniging uit Koers 2023 en de kernwaarden zoals omschreven in de identiteitsnotitie. Het basisprincipe van al ons handelen, vertrouwen, loopt als een rode draad door de tekst van de code.⁴ De integriteitscode bevat de basisprincipes die passen bij onze identiteit en hoe we met elkaar omgaan. Het is bewust geen standaard reglement. Een reglement kan nooit alle menselijke gedragingen benoemen. En je kunt gedrag niet altijd eenduidig als goed of als niet goed typeren. Alles afdichten met regelingen is dan ook onmogelijk, en

¹ Artikel 26 lid 1. Dit betreft in ieder geval het huishoudelijk reglement, het managementstatuut en het reglement voor de raden van advies.

² 'Koers 2023: Onderwijs met overtuiging', vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (2017)

³ Identiteitsnotitie 'Zingeving en goed onderwijs', vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (2013)

⁴ Integriteitscode vereniging Ons Middelbaar Onderwijs 'Goed Handelen' (2017)

past niet bij onze vereniging. Daarom is besloten om basisprincipes te benoemen die helpen om, indien nodig, iemands handelen te kunnen beoordelen en elkaar hierop aan te kunnen spreken.

Verscheidenheid en diversiteit

De scholen van de vereniging Ons Middelbaar Onderwijs kennen een grote verscheidenheid die de bron vormt voor kennisdeling en daarmee voor het versterken van de professionaliteit van onze docenten. Door het benutten van schaalvoordelen zijn de scholen bovendien samen sterker en kunnen ze toch kleinschalig blijven. Waardengedreven onderwijs verdiepen we met elkaar door in dialoog te blijven. Iedereen heeft hierbij eigen beginselen, principes en overtuigingen. We staan open voor elkaars standpunten en benutten diversiteit.⁵ Op die manier kunnen we iedere dag van en met elkaar leren.

Zo zijn docenten de rolmodellen voor onze leerlingen.⁶ Doorlopende professionalisering en deskundigheidsbevordering zijn onmisbaar. De deskundige en onderzoekende houding van docenten vormt binnen alle scholen van de vereniging de basis voor goed onderwijs. De overtuiging is dat een docent voldoende professionele ruimte nodig heeft om goed onderwijs te kunnen verzorgen. Onder professionele ruimte verstaan we het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school. Docenten dragen in de school de verantwoordelijkheid voor dit proces binnen de kaders van het onderwijskundig beleid van de school.

Goed onderwijsbestuur

In het licht van good governance en de wet- en regelgeving omtrent goed onderwijsbestuur moeten toezicht en verantwoording zijn verankerd in de organisatiestructuur. De statuten en reglementen binnen Ons Middelbaar Onderwijs zijn in de lijn van goed onderwijsbestuur opgesteld. Daarbij blijft het uitgangspunt waardengedreven handelen met het basisprincipe vertrouwen. De basis voor ons handelen ligt aldus vast in de bovengenoemde documenten en is ook bij onze statuten en reglementen telkens weer het uitgangspunt.

1. Algemeen

Goed onderwijs gaat gepaard met goed bestuur, waarbij heldere en moderne bestuurlijke verhoudingen de basis vormen. In dit kader dienen bestuur en toezicht te worden gescheiden. Binnen de vereniging vormt de raad van toezicht het intern toezicht op de raad van bestuur. Deze profielschets bevat een taak en karakterisering van de raad van toezicht, evenals een beschrijving van competenties van de leden.

2. Taak en karakterisering raad van toezicht

De raad van toezicht is een onafhankelijk orgaan binnen vereniging Ons Middelbaar Onderwijs. De samenstelling, benoeming, taak, wijze van vergadering en de wijze van besluitvorming is vastgelegd in de statuten.⁷ De taak van de raad van toezicht behelst in ieder geval het werkgeverschap voor de raad van bestuur, het zijn van een

⁵ Diversiteitsbeleid '[diversiteit & inclusie](#)', vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (2017)

⁶ '[Koers 2023: Onderwijs met overtuiging](#)', vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (2017)

⁷ Zie hiervoor artikel 15 tot en met 19 'statuten vereniging Ons Middelbaar Onderwijs'.

sparringpartner voor de raad van bestuur, alsmede het houden van integraal toezicht. Dit betekent dat de raad van toezicht altijd alle aspecten van de instelling en alle relevante belangen in overweging neemt.⁸ Ten minste tweemaal per jaar vindt een gesprek met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad plaats om de horizontale dialoog te bevorderen. Eveneens is de raad van toezicht opdrachtgever van de externe accountant.

Uitgangspunt voor het handelen van de raad van toezicht is dat de vereniging onderwijs levert dat ertoe doet, binnen scholen die ertoe doen, met mensen die ertoe doen, voor leerlingen die ertoe doen. De kwaliteitsontwikkeling staat dan ook voorop. Hierbij richt men zich naar het belang van de onderwijsinstelling, rekening houdend met het feit dat de instelling een organisatie is met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid. Tevens staat de raad van toezicht het bestuur met raad terzijde en fungeert als klankbord. De leden van de raad van toezicht signaleren via hun netwerk trends in de maatschappij die voor het beleid van de vereniging van belang kunnen zijn.

3. Samenstelling raad van toezicht

De raad van toezicht bestaat uit acht leden. Vier leden worden benoemd op basis van coöptatie. De andere vier leden worden benoemd op bindende voordracht uit respectievelijk de verschillende geledingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, dan wel op bindende voordracht van de Bisschop van Breda en de Bisschop van 's-Hertogenbosch gezamenlijk.

Bij de benoeming van de toezichthouders wordt gebruik gemaakt van een vooraf opgesteld individueel profiel, dat is afgeleid van dit algemene profiel van de raad van toezicht. Dit bevordert het onbevangen selecteren van toezichthouders. De raad van toezicht wordt samengesteld op basis van expertise, netwerken, maatschappelijke betrokkenheid en representativiteit, ervaring met en inzicht in ontwikkelingen in de samenleving en het onderwijs in het bijzonder, identificatie met de Noord-Brabantse katholieke gemeenschap en representatie van relevante maatschappelijke sectoren. Op deze wijze wordt getracht een breed palet aan persoonskenmerken te vertegenwoordigen in de raad van toezicht. Daarnaast hebben de verschillende leden van de raad van toezicht in beginsel geen aparte portefeuilles. Wel zal bij de samenstelling worden gekeken naar de verschillende invalshoeken die de leden meebrengen door eigen ervaringen en achtergrond. Tot slot wordt bij de samenstelling van de raad van toezicht gestreefd naar diversiteit.⁹

Voor de raad van toezicht van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs zijn de volgende maatschappelijke invalshoeken relevant:

- onderwijs en opvoeding;
- maatschappelijke instellingen;
- (lokale) overheden
- bedrijfsleven;
- (kerkelijke) identiteit.

⁸ De taak van de raad van toezicht is omschreven in artikel 17 van de statuten vereniging Ons Middelbaar Onderwijs en artikel 24e1 WVO.

⁹ Zie hierover ook het beleidsdocument 'Diversiteit en inclusie'.

4. Competenties leden raad van toezicht

Gelet op de missie van de vereniging, haar opzet en samenstelling, haar juridische structuur en besturingsfilosofie gelden voor de leden van de raad van toezicht de volgende competenties:

Maatschappelijke inbreng – 'van buiten naar binnen'

De leden van de raad van toezicht leveren een sociaal/culturele inbreng en zijn goed geïnformeerd over maatschappelijke, politieke en onderwijskundige ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren. Deze informatie is relevant voor het beleid van de organisatie.

Ambassadeurschap – 'van binnen naar buiten'

De leden van de raad van toezicht ontwikkelen gemakkelijk relaties van binnen en buiten de kring van de organisatie en bestendigt deze voor het verkrijgen of verstrekken van informatie over het handelen, beleid en belang van de organisatie en het bijzonder onderwijs in het algemeen.

Richting geven en strategisch denken

De leden van de raad van toezicht denken op een hoog abstractieniveau. Tevens kunnen ze voorstellen doen voor de vertaling van een visie in strategische doelen en een gemeenschappelijk beeld van wenselijk en toekomstig beleid op hoofdlijnen formuleren. Tot slot kan men met vernieuwende ideeën komen en weet men anderen voor eigen ideeën en meningen te winnen.

Inspireren en stimuleren

De leden van de raad van toezicht handelen in woord en daad ondersteunend naar de organisatie, stimuleren tot actie en dragen op eigen beweging inspirerende oplossingen en ideeën aan.

Brede professionaliteit en beschikbaarheid

De leden van de raad van toezicht dragen bij aan het gemeenschappelijk belang en zij zijn bereid om binnen de grenzen van het redelijke een daadwerkelijke bijdrage te leveren wanneer hierom wordt gevraagd. De leden van de raad van toezicht beschikken dan ook over bestuurlijke deskundigheid en ervaring. Tot slot is er geen sprake van onverenigbare belangen, posities of relaties (functies en/of nevenfuncties).

Veranderingsbereidheid en leerbaarheid

De leden van de raad van toezicht staan open voor en kunnen zich aanpassen aan nieuwe inzichten, veranderende omstandigheden en verhoudingen, eisen en regelgeving en kunnen nieuwe informatie gemakkelijk opnemen en toepassen.

Aanspreken en bereid zijn om aangesproken te worden

De leden van de raad van toezicht kunnen medetoezichthouders aanspreken op het vervullen en actualiseren van de vereiste competenties, op het verzaken hiervan of op het handelen of spreken in strijd hiermee, en kunnen feedback van die van anderen ontvangen en accepteren.

Identiteit

De leden van de raad van toezicht hebben een (economische) binding met Noord-Brabant en aantoonbare interesse in het onderwijsveld. Bovendien onderschrijven zij de identiteit van Ons Middelbaar Onderwijs.

Analytisch en kritisch

Naast bovengenoemde competenties beschikken de leden van de raad van toezicht over een analytisch denkvermogen en zijn ze constructief-kritisch en integer met een sterk normbesef.

5. Voorzitter

Naast de algemene kwaliteiten en eisen die gesteld worden aan de leden van de raad van toezicht, gelden voor de voorzitter een aantal aanvullende kwaliteiten.

Specifieke eisen die gesteld worden aan de voorzitter

- vermogen om op natuurlijke wijze de voorzittersfunctie te vervullen;
- persoonlijkheid die bindt en dit combineert met richting geven en inspireren;
- stimulerend;
- heeft een netwerk in de politieke-, bestuurlijke-, wetenschappelijke, en/of onderwijswereld;
- sterke en scherpe gesprekspartner voor de voorzitter van de raad van bestuur.

6. Auditcommissie

De auditcommissie houdt toezicht op en adviseert de raad van toezicht met name op financieel getinte onderwerpen, zoals de werking van de interne risico beheersings- en controlesystemen, de financiële informatieverschaffing door de raad van bestuur. Eveneens ziet de auditcommissie toe op de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van de accountant.¹⁰

Specifieke eisen die gesteld worden aan de leden die plaats hebben in de auditcommissie:

- bekendheid met (basis) financiële concepten en vraagstukken;¹¹
- ervaring op financieel-administratief/accounting terrein, gerelateerd aan de onderwijssector of een andere sector in het (semi-) publieke domein;
- bekendheid met moderne opvattingen op het gebied van good governance.

7. Onderwijscommissie

Naast de auditcommissie kent de raad van toezicht een onderwijscommissie.¹² De onderwijscommissie houdt toezicht op en adviseert de raad van toezicht over de onderwijskwaliteit en de onderwijsontwikkeling van de vereniging. De onderwijscommissie heeft eveneens een klankbordfunctie voor de raad van bestuur.

¹⁰ Voor een meer uitgebreide taak en karakterisering van de auditcommissie wordt verwezen naar het Reglement auditcommissie Ons Middelbaar Onderwijs.

¹¹ Conform het huishoudelijke reglement Ons Middelbaar Onderwijs dient minimaal één lid van de auditcommissie 'financieel expert' te zijn.

¹² Voor een meer uitgebreide taak en karakterisering van de auditcommissie wordt verwezen naar het Reglement onderwijscommissie Ons Middelbaar Onderwijs.

Specifieke eisen die gesteld kunnen worden aan de leden die plaats hebben in de onderwijscommissie zijn:

- Een aantoonbare affiniteit met onderwijs en opvoeding;
- Bekendheid met moderne opvattingen op het gebied van pedagogiek en didactiek;
- Bekendheid met onderwijskwaliteit en onderwijsontwikkeling.

De raad van bestuur heeft het CSO, de GMR en de raad van toezicht gehoord en heeft deze algemene profielschets voor de leden van de raad van toezicht Ons Middelbaar Onderwijs vastgesteld in zijn vergadering van 19 november 2019.